

**Review Paper****PROŠLOST JE NEPREDVIDIVA: TEZE O KONSTRUKCIJI ISTORIJSKOG  
PAMĆENJA**Srdja PAVLOVIC<sup>1</sup>

Wirth Institute for Austrian and Central European Studies, University of Alberta

Address: Edmonton, T6G 2H4 Alberta. Kanada

Email: pavlovic@ualberta.ca

**ABSTRACT:**

The author analyzes the troubled relationship between the collective and individual memory, on the one hand, and the discipline of history that we teach and study at universities, on the other. Relying on significant body of scholarly work published over the last five decades the author is adopting and applying theoretical frameworks and methodological tools of history, sociology, anthropology, and cultural studies as well as the the sub-discipline of mnemohistory. He is mapping the process of constructing collective memory and elaborating on the categories of presence and absence within an official historical narrative. Furthermore, the author approached the concepts of “truth” and “memory” as both inherently unstable and destabilizing. Since the past is always presented through the narrative, contesting it means struggling over the issue of representation. With this in mind and in addition to its apparent academic and educational function, our understanding of the past also has strategic, political, and ethical consequences for our present and our future.

**KEY WORDS:** Collective remembrance; Historical narrative; Memory; Past; Historiography; Mnemohistory.

---

1 Srđa Pavlović: Diplomirao je na Odeljenju za etnologiju umjetnosti, u junu 1986. godine, na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. U junu 1991. godine stekao je naučno zvanje magistra etnologije na Fakultetu u Ulan Batoru, na Državnom Univerzitetu Mongolije. Naučni stepen doktora istorije filozofije stekao je u maju 2003. godine, na Univerzitetu u Alberti. Uža naučna oblast dr Pavlovića je istorija, književnost, kultura i politika moderne Evrope, Balkana i Mediterana. Specializuje modernu političku i kulturnu istoriju Balkana i Istočne Evrope, s naglaskom na problematiku nacionalizma i konstrukcije / re-konstrukcije nacionalnih identiteta kod Južnih Slovena.

**SAŽETAK:**

Ovaj rad se bavi analizom problematičnog odnosa između koncepata kolektivnog i individualnog sjećanja, s jedne strane, i stručne discipline historije koja se izučava na univerzitetima, s druge. Oslanjajući se na teorijske postulate i metodološke alatke historije, sociologije, antropologije, i kulturnih studija, kao i poddiscipline kakva je mnemoistorija, te stručnih istraživanja objavljenih tokom posljednjih pet decenija, autor sumira proces konstrukcije kolektivnog sjećanja i analizira kategorije prisustva i odsustva u okviru zvanične historijske naracije. Autor nadalje problematizuje koncepte "istine" i "sjećanja," i smatra ih veoma nestabilnim i destabilizirajućim. Polazna osnova je shvatanje da se prošlost uvijek iskazuje u okvirima naracije i da se stoga radi o reprezentaciji i konstrukciji. Iz tih razloga, naše shvatanje prošlosti ima, osim očigledne akademske edukativne funkcije, i strateške, političke, i etičke konsekvence u sadašnjosti i budućnosti.

**KLJUČNE RIJEČI:** Kolektivno sjećanje; Historijski narativ; Sjećanje; Prošlost; Historiografija; Mnemoistorija.